

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl soudcem Mgr. Kamilem Tojnerem ve věci

žalobkyně: **K. M.**, nar. X.
státní příslušnost Arménská republika

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra České republiky**
sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 5. 9. 2024, č. j. OAM-445/ZA-ZA11-ZA03-2024

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobou podanou u Městského soudu v Praze se žalobkyně domáhá přezkoumání a zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 5. 9. 2024, č. j. OAM-445/ZA-ZA11-ZA03-2024 (dále též „napadené rozhodnutí“), kterým žalovaný neudělil žalobkyni mezinárodní ochranu podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“).

II. Podstatný obsah žaloby

2. Žalobkyně vymezuje žalobní body s odkazem na § 3, § 50 odst. 2 a 3, § 52, § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb, správní řád (dále jen „s. ř.“). Žalovaný nezjistil dostatečně skutečný stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, neopatřil si dostatek podkladů pro rozhodnutí a nevyšel tak ze spolehlivě zjištěného stavu věci, neprovedl důkazy, které jsou potřebné ke zjištění stavu věci a nedostatečně odůvodnil své rozhodnutí. S odkazem na § 14a zákona o azylu, žalobkyně uvádí, že naplňuje důvody pro udělení doplňkové ochrany.
3. Žalobkyně je přesvědčená, že žalovaný pochybil, když jí neudělil doplňkovou ochranu podle § 14a zákona o azylu. Domnívá se, že jí hrozí v Arménii vážná újma spočívající ve vážném ohrožení civilisty z důvodu mezinárodního ozbrojeného konfliktu. Žalovaný dospěl k závěru, že v Arménii neprobíhá válka, ani že se země neúčastní mezinárodního ozbrojeného konfliktu. Žalobkyně upozorňuje, že tak žalovaný učinil na základě informací o zemi původu z roku 2023, které nereflektují vývoj situace na území. Poukazuje na jednodenní válku v září roku 2023, kdy Ázerbájdžán napadl, a nakonec i obsadil Náhorní Karabach. Dále uvádí, že obě země nyní vedou mírová jednání a pracují na vytyčení hranice. Sama přiznává, že mezi Arménií a Ázerbájdžánem neprobíhá ozbrojený konflikt. Upozorňuje však na napjatou situaci, která by mohla v tento konflikt přerůst.
4. Žalobkyně shledává napadené rozhodnutí nepřezkoumatelným, protože žalovaný zhodnotil bezpečnostní situaci neúplně, na základě neaktuálních informací o zemi původu. V souvislosti s neaktuálností informací odkázala na závěry rozsudku NSS ze dne 14. 3. 2018, č. j. 5 Azs 4/2018-20.
5. Mimo žalobní námitky žalobkyně přiznává, že ví o možnosti požádat o dlouhodobý pobyt za účelem sloučení rodiny, ale musela by pro to vycestovat do Arménie. Rozhodnutí správního orgánu by mohlo trvat až 9 měsíců. Z důvodu aktuální situace v zemi je pro žalobkyni nemyslitelné vycestovat zpět. Obává se o svůj život v případě vypuknutí válečného konfliktu.

III. Vyjádření žalovaného

6. Žalovaný popírá oprávněnost žaloby a vyjadřuje s ní nesouhlas, neboť v ní žalobkyně neprokázala nezákonnost napadeného rozhodnutí a odkazuje na obsah správního spisu, zejména na žádost o udělení mezinárodní ochrany, oba pohovory a napadené rozhodnutí.
7. Žalobkyně neuvedla žádné skutečnosti, které by odůvodňovaly udělení azylu podle § 12 zákona o azylu, a to ani za účelem sloučení rodiny, neboť děti a manžel zde žijí na základě povolení k trvalému pobytu podle zákona o pobytu cizinců. Rovněž neshledal důvody pro udělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu. Žalovaný zhodnotil žádost jako účelovou, neboť se jí žalobkyně rozhodla podat až poté, co jí nebyl prodloužen dlouhodobý pobyt ve formě zaměstnanecké karty.
8. Žalovaný obstaral dostatek aktuálních informací o Arménii. Z těchto vyhodnotil, že neprobíhá občanská válka ani se země neúčastní mezinárodního ozbrojeného konfliktu. Žalobkyně se seznámila s obsahem shromážděných podkladů a nepodala žádné návrhy. Proto žalovaný shledal námitky žalobkyně v tomto kontextu účelovými. Žalovaný se

nakonec řádně vypořádal i se zdravotním stavem žalobkyně. Ohledně něho však žalobkyně nic nenamítá.

IV. Obsah správního spisu

9. Z obsahu spisového materiálu předloženého žalovaným vyplynuly následující, pro rozhodnutí ve věci samé, podstatné skutečnosti:
10. Dne 27. 3. 2024 podala žalobkyně žádost o udělení mezinárodní ochrany v České republice (dále jen „ČR“). Dne 8. 4. 2024 poskytla žalobkyně údaje k podané žádosti, v nichž uvedla, že je státní příslušnosti arménské, národnosti X., není v žádné politické straně ani skupině, není politicky aktivní, praktikuje X., je X., děti s otcem žijí v ČR. Dále uvedla, že posledním místem bydliště ve vlasti byl X., do Prahy přicestovala letecky z X. přes X. dne X. Je tu na vízum, které jí zajistil X. V ČR pobývala již dříve na zaměstnaneckou kartu od X. 2019 do X. 2021, o mezinárodní ochranu požádala poprvé. Ke svému zdravotnímu stavu uvedla, že má X. Na X. bere léky, které ale nemá s sebou v ČR. Má X., což jí však nepřineslo žádné zdravotní komplikace. Svou žádost zdůvodnila tím, že má v ČR děti i manžela, k vlasti nemá žádné vazby. Bojí se do vlasti vrátit pro velké napětí mezi zeměmi ve spojitosti s válečnou situací a pro hlášení premiéra Arménie a důstojníků v armádě o tom, že v zemi bude válka. V důsledku tohoto napětí se jí rovněž zhoršuje zdravotní stav (X. a X., což vede ke X.).
11. Téhož dne žalovaný s žalobkyní provedl pohovor. K uvedenému důvodu podání žádosti dodala, že se zde nachází na pozvání a Arménie se nachází na hranici války. Ráda by si v ČR našla práci a byla soběstačná. Ve vlasti nikdy neměla problémy s orgány veřejné moci a nebyla trestně stíhaná. Nikdy nebyla diskriminována pro rasu, náboženství, národnost, pohlaví, příslušnost k sociální skupině či politické přesvědčení. V případě návratu se obává odloučení od rodiny a vypuknutí války, s níž má zkušenost skrze ztrátu příbuzných. X. sice leží mimo zónu konfliktu, nicméně to není daleko a žalobkyně by se neměla v rámci země eventuálně kam jinam přesunout. V minulosti zažila ve spojitosti s válkou pouze poplašné sirény. Sama politicky aktivní není, ale prezidenti byli v minulosti pod vlivem Putina a odevzdávali zemi Ázerbájdžánu. Odcestovala do Arménie poté, co přišla o zaměstnaneckou kartu. O tu přišla, protože za ní firma neplatila pojištění. Podala novou žádost o pobyt. Toto řízení ještě neskončilo. Žalovaný žalobkyni konfrontoval s tím, že řízení bylo podle jeho informací ukončeno s právní mocí dne X. Na to žalobkyně odpověděla, že souběžně probíhalo řízení k sloučení rodiny. Neví, v jakém stádiu řízení je a nechtěla dále čekat pro své obavy z bezpečnostní situace, proto odcestovala do ČR. Dále uvedla, že zhoršení jejího zdravotního stavu má souvislost s odloučením od rodiny. Žalobkyně se léčila v Arménii, ale stav se nezlepšoval. Na lékaře se obracela sporadicky, protože je lékařská péče drahá a ona neměla dostatek financí z důvodu nezaměstnanosti. Žalovaný žalobkyni upozornil na to, že uváděla jiné důvody při podané žádosti o pobyt, tedy že byla v Arménii horší kvalita života a nebyla práce. Mimo jiné v protokolu o pohovoru uvedla pouze to, že má X., nikoliv další zdravotní komplikace, které nyní spojuje s bezprostředním ohrožením zdraví. Na to žalobkyně odpověděla, že byla ještě X., situace byla jiná, tlumočnick mohl překládat špatně a lékař jí už v té době doporučoval klid, avšak až po pohovoru jí byla doporučena návštěva nemocnice, kde se jí nedostalo lékařské péče, protože neměla pojištění. Nějaké dávky léků si z Arménie vzala, ale už je dobrala a doufala, že dostane léky zde. Na X. jí stačilo

užívat předepsané léky a bylinky. Na závěr chtěla doložit povolení k pobytu a pas X., potvrzení o studiu X., oddací list, videa, v nichž představitelé státu mluví o válce.

12. Součástí správního spisu je Informace OAMP, 3. 10. 2023, Arménie – Hodnocení Arménie jako bezpečné země původu; Informace OAMP, 25. 5. 2023, Arménie – Situace navrátilců; Informace OAMP, 7. 3. 2023, Bezpečnostní a politická situace v zemi. Nad rámec žalovaným shromážděných podkladů, je součástí odkaz na šest videí z Facebook, TikTok, YouTube, dále oddací list, průkaz X., kopie cestovního pasu X., kopie průkazu o povolení k pobytu v ČR X., kopie evropských průkazů zdravotního pojištění X., X. potvrzení o studiu X., které žalobkyně doložila na podporu svých tvrzení.
13. Dne 8. 8. 2024 byla žalobkyni dána možnost seznámit se s podklady ve spise. Žalobkyně se seznámila s obsahem Informace OAMP, 3. 10. 2023, Arménie – Hodnocení Arménie jako bezpečné země původu. Sdělila, že Arménie není bezpečnou zemí. Informace nereflktuje, že je na Arménii vyvíjen nátlak ze strany Ázerbájdžánu, který vyhrožuje válkou. Dále zmínila, že je z podkladů zřejmé, že má v ČR celou rodinu a předložila lékařskou zprávu vystavenou dne X., X.
14. V napadeném rozhodnutí ze dne 27. 3. 2024 žalovaný rekapituloval všechna tvrzení žalobkyně uvedená v průběhu správního řízení. Dále dospěl k závěru, že tvrzeným důvodem pro udělení mezinárodní ochrany je obava z možného válečného konfliktu v Arménii, její zdravotní stav ve spojitosti s X. a rodina v ČR. Žalovaný neshledal důvody pro udělení azylu podle § 12 písm. a) zákona o azylu, žalobkyně není členem politické strany, nikdy nebyla politicky aktivní, v Arménii neměla problémy se státními ani bezpečnostními složkami. Žalovaný nezjistil ani důvody pro udělení azylu podle § 12 písm. b) zákona o azylu. Žalobkyně neuvedla a ani žalovaný nezjistil žádné skutečnosti, pro něž by mohla mít odůvodněný strach z pronásledování. S ohledem na skutečnost, že žalobkyně nemá na území ČR žádného rodinného příslušníka, kterému by zde byl udělen azyl, nebyl žalobkyni udělen ani azyl za účelem sloučení rodiny podle § 13 odst. 1 zákona o azylu. Manžel a X. žalobkyně žijí v ČR na základě pobytového oprávnění podle zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců, ve znění pozdějších předpisů. Rovněž pak žalovaný neshledal u žalobkyně ani existenci důvodu pro udělení humanitárního azylu ve smyslu § 14 zákona o azylu. K tomu žalovaný uvedl, že se v této souvislosti zabýval celkovou situací žalobkyně a přihlédl i k jejímu věku a zdravotnímu stavu.
15. Žalovaný neshledal ani splnění podmínek pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a odst. 1 a 2 zákona o azylu. Žalovaný vyšel z informací o zemi původu, které uvádí že v Arménii trest smrti nelze uložit za žádný trestný čin. Po posouzení výpovědi žalobkyně, jejích důvodů k odchodu z vlasti a ostatních podkladů žalovaný neshledal, že by žalobkyni při návratu do vlasti hrozilo nebezpečí mučení nebo nelidského či ponižujícího zacházení či trestání. Žalobkyni při návratu do vlasti nehrozí ani vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu. Z informací o zemi původu žalovaný zjistil, že v Arménii neprobíhá občanská válka ani se země neúčastní žádného mezinárodního konfliktu. Ačkoliv došlo v roce 2020 na území Náhorního Karabachu k vojenským útokům, tyto se omezily pouze na spornou oblast. Žalovaný konstatoval, že začátkem roku 2024 došlo k zániku samozvaného území a bylo předáno Ázerbájdžánu. V zemi žalobkyně neprobíhá takový ozbrojený konflikt, jehož důsledky by bylo možné ve vztahu k žalobkyni považovat za vážnou újmu podle § 14a odst. 2

písm. c) zákona o azylu. S ohledem na skutečnost, že žalobkyně nemá na území ČR žádného rodinného příslušníka, kterému by zde byla udělena doplňková ochrana, nebyla žalobkyni udělena ani doplňková ochrana za účelem sloučení rodiny podle § 14b zákona o azylu.

V. Hodnocení věci Městským soudem v Praze

16. Městský soud v Praze na základě žaloby, v rozsahu žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 2 s.ř.s.), přezkoumal napadené rozhodnutí včetně řízení, které jeho vydání předcházelo.

17. Žaloba není důvodná.

18. Žalobkyně ve své žalobě odkázala na níže uvedené odkazy :

2023 Country Report on Human Rights Practices: Armenia, section 1 Respect for the Integrity of the Person, I), 23. 4. 2024, dostupné z: [USDOS – US Department of State \(Author\): “2023 Country Report on Human Rights Practices: Armenia”, Document #2107681 - ecoi.net;](https://www.usdos.gov/country-reports/2023-country-report-on-human-rights-practices-armenia/)

Pašinjan: Pokud Jerevan nepřistoupí na kompromis s Baku, mohla by začít válka, 19. 3. 2024, článek dostupný z: [https://www.ceskenoviny.cz/zpravy/2494537/;](https://www.ceskenoviny.cz/zpravy/2494537/)

Armenians fear new war with Azerbaijan despite talk of peace, 24. 4. 2024, článek dostupný z: <https://www.bbc.com/news/world-europe-68882269>. Žalobkyně jimi podporovala svá tvrzení o nebezpečí, které v Arménii může hrozit.

19. Při soudním jednání soud vyslechl jako svědka X., který uvedl, že v Arménii je situace napjatá nejen z důvodu hrozby z Ázerbájdžánu, ale i vnitropolitické situace dané změnou postoje prezidenta ohledně Náhorního Karabachu. Žalobkyně má psychické problémy, kdy v zátěžové situaci se hroutí. Soud provedl žalobkyní navržené důkazy a důkazy opatřené jím samým v souladu s § 52 s. ř. s., a to dostupné z internetových článků:

Druhá válka o Náhorní Karabach, naposledy editováno 12. 5. 2024, článek dostupný z:

https://cs.wikipedia.org/w/index.php?title=Druh%C3%A1_v%C3%A1lka_o_N%C3%A1horn%C3%AD_Karabach&oldid=23918863.

Třetí válka o Náhorní Karabach, naposledy editováno dne 5. 11. 2024, článek dostupný z:

https://cs.wikipedia.org/w/index.php?title=T%C5%99et%C3%AD_v%C3%A1lka_o_N%C3%A1horn%C3%AD_Karabach&oldid=24367136.

O krok blíž k mírové dohodě. Arménie vrátí Ázerbájdžánu okupované vesnice, 19. 4. 2024, článek dostupný z: <https://ct24.ceskatelevize.cz/clanek/svet/o-krok-bliz-k-mirove-dohode-armenie-vrati-azerbajdzanu-okupovane-vesnice-348392>.

20. Z důkazů navržených žalobou vyplývá, že Ázerbájdžán a Arménie svedly v posledních třech dekádách dvě války o Náhorní Karabach. Při první z těchto válek zvítězila Arménie. Druhou válku ukončilo příměří zprostředkované Ruskem. Ázerbájdžán dobyl řadu území během této války. Dne 19.-20. 9. 2023 provedl Ázerbájdžán vojenskou operaci, při níž obsadil Náhorní Karabach. Od 24. 9. 2023 zpřístupnil Ázerbájdžán průjezd skrz Lačinský koridor uprchlíkům do Arménie. Těchto arménských uprchlíků

bylo nejméně 100 000. I nadále si vzájemně tyto dvě země vojensky střeží hranice území toho druhého státu. A je pro ně problematické vytyčit hranice, neboť jsou uzavřené a na obou stranách je množství vojáků. Před obsazením Náhorního Karabachu docházelo na těchto hranicích k přestřelkám, opakovaně k tomu dochází v pohraničí nadále. Arménský premiér i ázerbájdžánský prezident hovoří o mírové dohodě, ke které se postupnými kroky blíží. Premiér hovořil o možnosti nové, rozsáhlé války, a proto pro zlepšení vztahů se sousední zemí souhlasil s vrácením čtyř opuštěných pohraničních vesnic Ázerbájdžánu. Ázerbájdžánský prezident uvedl, že na navrácení těchto vesnic závisí budoucí uzavření mírové dohody a podle arménského premiéra jde o způsob, jak se vyhnout válce. Ázerbájdžán tvrdí, že obavy Arménie jsou neopodstatněné a požaduje zpřístupnění železničního koridoru do exklávy Nachičevan, kterou v případě potřeby získají silou. Arménští civilisté se účastní vojenských výcviků. Navzdory nedostatku vzájemné důvěry, se snaží Arménie i Ázerbájdžán dosáhnout mírové dohody.

21. Z provedených důkazů opatřených soudem vyplynulo, že Druhá válka o Náhorní Karabach skončila uzavřením míru mezi Arménií a Ázerbájdžánem. Mír zprostředkovalo Rusko. Každá ze zemí měla pod kontrolou část sporného území. Třetí válka o Karabach trvala přesně jeden den 19.-20. 9. 2023. Ázerbájdžán obsadil toto samozvané území. Umožnil vycestovat do Arménie obyvatelům Náhorního Karabachu a pokračoval s Arménií v mírových jednáních, která trvají do dnešního dne. Formálně nebyla do dnešního dne uzavřena mírová dohoda, nicméně se v zemích neprobíhá ozbrojený konflikt. Oblast Náhorního Karabachu (separatistický stát Arcach) zanikla k 1. 1. 2024. Objevují se predikce vrchních představitelů znamenající vypuknutí války. Příkladem můžou být v předchozím bodu zmíněné Ázerbájdžánem požadované čtyři vesnice na hranicích Arménie. Arménský premiér je však připraven na navrácení těchto vesnic Ázerbájdžánu a učinit tak další mírový krok.
22. Ze shora uvedených důkazů plyne, že žalovaný zjistil skutkový stav o situaci v Arménii řádně na základě dostatečně aktuálních
23. Žalovaný vyšel při posuzování toho, zda jsou naplněny důvody pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a odst. 1, odst. 2 písm. c) zákona o azylu z Informace OAMP, 7. 3. 2023, Bezpečnostní a politická situace v zemi (dále jen „Informace“). Žalovaný si obstaral k posouzení této otázky podklad, který plně reflektuje žalobkyní vyličený příběh. Žalobkyně netvrdila, že je země zapletená do mezinárodního ozbrojeného konfliktu, nebo že je zmitána vnitrostátním ozbrojeným konfliktem. Sama naopak tvrdila, že v zemi válka není. Vyjádřila akorát své obavy o možné vypuknutí války. Z Informací a výpovědi žalobkyně žalovaný na str. 6 napadeného rozhodnutí vyhodnotil, že v Arménii neprobíhá občanská válka, ani se země neúčastní žádného mezinárodního konfliktu. Potvrdil eskalaci konfliktu o Náhorní Karabach na podzim roku 2020, kdy se boje omezily pouze na tuto spornou oblast. Tato válka však nepokračuje. Soud k tomu dodává, že žalovaný dospěl ke stejnému závěru jako žalobkyně ve svých tvrzeních, tedy že Arménie není ve válečném stavu.
24. Je pravdou, že Informace, z nichž vycházel žalovaný, jsou datované k březnu roku 2023, tudíž v nich není zahrnuta např. „jednodenní válka“, na kterou žalobkyně upozorňuje soud. Z provedeného dokazování je zřejmé, že tato „třetí válka o Náhorní Karabach“ trvala opravdu jeden den. Poté pokračovala Arménie s Ázerbájdžánem v mírových jednáních. Tak tomu je do dnešního dne. Podle usnesení NSS ze dne 28. 4. 2020, č. j. 6 Azs 200/2019-34 *„zastaralost zpráv nelze posuzovat pouze na základě faktu, že od*

vypracování, resp. vydání takové informace uplynul určitý čas; zastaralá je taková zpráva, která obsahuje informace, které v důsledku změny okolností v období mezi vypracováním zprávy a jejím použitím již nejsou aktuální, neboť situace, jíž zpráva popisuje, je již zcela jiná. Pokud se podstatně změnila situace, může být zastaralá i zpráva stará pouhý týden a pokud je situace stabilní, může být použitelná i zpráva stará několik let.“ Soud se neztotožňuje s tvrzením žalobkyně o neaktuálnosti této zprávy. Byť je datovaná k roku 2023, odráží stav, jaký v zemi i nadále je. Nelze na ní pohlížet úzce způsobem, že pokud nezahrnuje tzv. „třetí válku“, je neaktuální, protože byť tato válka způsobila definitivní obsazení Náhorního Karabachu Ázerbájdžánem, na bezpečnostní situaci v Arménii jako takové, se nic nezměnilo. Zároveň je potřeba zdůraznit, že žalovaný nemůže mít pokaždé k dispozici naprosto čerstvé informace. Zprávy neziskových organizací, Evropské unie a jiných států, či zprávy vypracované Odborem azylové a migrační politiky Ministerstva vnitra, ze kterých obvykle vychází, jsou zpravidla vydávány periodicky (srov. usnesení NSS ze dne 26. 1. 2024, č. 10 Azs 2/2024-27). Žalobkyní namítaný rozsudek NSS ze dne 14. 3. 2018, č. j. 5 Azs 4/2018-20 se proto na danou situaci nepoužije.

25. Podle § 14a odst. 1 zákona o azylu *se doplňková ochrana udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště.*
26. Podle § 14a odst. 2 zákona o azylu *se za vážnou újmu podle tohoto zákona považuje a) trest smrti nebo poprava, b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, nebo c) vážné ohrožení života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu.*
27. Podle čl. 15 písm. c) směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/95/EU ze dne 13. prosince 2011 (dále jen „kvalifikační směrnice“) *vážnou újmou se rozumí vážné a individuální ohrožení života nebo nedotknutelnosti civilisty v důsledku svévolného násilí během mezinárodního nebo vnitrostátního ozbrojeného konfliktu.*
28. K rozsahu a výkladu definice vážné újmy ve smyslu § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu, jakož i čl. 15 písm. c) kvalifikační směrnice se vyjádřil Soudní dvůr Evropské unie ve svém rozsudku ze dne 17. 2. 2009 ve věci C-465/07, *Elgafaji*, i NSS, který ve svém rozsudku ze dne 13. 3. 2009, č. j. 5 Azs 28/2008 vyšel z třístupňového testu určení existence vážné újmy v případech spadajících pod písm. c), který přeformuloval do následujících otázek: „(1) *nachází se žadatelova země původu v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu?*; (2) *je žadatel o mezinárodní ochranu civilistou?*; (3) *hrozí žadateli o mezinárodní ochranu vážné a individuální ohrožení života nebo tělesné integrity z důvodu svévolného (nerozlišujícího) násilí?*“. Dále judikatura vyžaduje, aby nebezpečí vážné újmy bylo reálné. Tím se rozumí, že ve významném procentu případů obdobných situaci žalobkyně dojde k nežádoucímu následku, a proto má žalobkyně dobré důvody se domnívat, že takovýto následek může s významnou pravděpodobností postihnout i jí. Test reálného nebezpečí je přitom vůči žadateli o něco přísnější než test přiměřené pravděpodobnosti pronásledování podle § 12 zákona o azylu, nejde však stále o standard „*praktické jistoty*“ (viz např. rozsudky NSS ze dne 26. 3. 2008, č. j. 2 Azs 71/2006-82, či ze dne 30. 9. 2008, č. j. 5 Azs 66/2008-70).

29. Žalobkyně pochází z X., který je cca 100 km vzdušnou čarou vzdálený od hranice s Azerbájdžánem, natož od oblasti, která je středobodem napjatých vztahů mezi Arménií a Ázerbájdžánem. Konflikt, jaký vyžaduje ust. § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu, jakož i čl. 15 písm. c) kvalifikační směrnice, v Arménii neprobíhá (srov. definice mezinárodního ozbrojeného konfliktu v rozhodnutí Mezinárodního trestního tribunálu pro bývalou Jugoslávii ve věci *Tadić [Prosecutor v. Duško Tadić, Case No. IT-94-1-AR72, Appeals Chamber, Decision on the Defence Motion for Interlocutory Appeal on Jurisdiction ze dne 2. 10. 1995]*). Arménie se nenachází v mezinárodním ani vnitřním ozbrojeném konfliktu. Žalobkyně to ani nepopírá, vychází z toho, že se tak v budoucnu může stát. To soud nemůže vyloučit, nicméně aktuální situace v Arménii nenaplnuje podmínky pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu. Nebezpečí vážné újmy v podobě vážného a individuálního ohrožení života nebo nedotknutelnosti civilisty v důsledku svévolného násilí během mezinárodního nebo vnitrostátního ozbrojeného konfliktu žalobkyni nyní reálně nehrozí, ani nic nenasvědčuje tomu, že by v krátké době k tomu mělo dojít.
30. Soud si je plně vědom toho, že mezi Arménií a Ázerbájdžánem je neutuchající napětí, které eskalovalo na podzim roku 2020 a následně v rámci tzv. „jednodenní války“ na podzim roku 2023. Všechny tyto konflikty se odehrávaly v oblasti Náhorního Karabachu. Aktuálně však Arménie není součástí žádného mezinárodního ani vnitrostátního ozbrojeného konfliktu. Konflikt, jaký požaduje § 14a odst. 2 písm. c), shodně i čl. 15 písm. c) kvalifikační směrnice spočívá v hrozbě vážné újmy v podobě vážného a individuálního ohrožení života nebo nedotknutelnosti civilisty v důsledku svévolného násilí během mezinárodního nebo vnitrostátního ozbrojeného konfliktu, což v případě Arménie splněno není.
31. Nejvyšší správní soud ve vztahu k ozbrojeným konfliktům judikoval, že v případě tzv. totálního konfliktu hrozí vážná újma ve smyslu § 14a odst. 2 zákona o azylu každému civilistovi jen pro svou přítomnost v postižené zemi či regionu. Pokud nejde o tento charakter konfliktu, musí žadatel o mezinárodní ochranu prokázat dostatečnou míru individualizace hrozby (srov. rozsudek NSS ze dne 13. 3. 2009, č. j. 5 Azs 28/2008-86, obdobně usnesení ze dne 13. 10. 2022 č. j. 9 Azs 144/2022-38, a ze dne 19. 6. 2023, č. j. 4 Azs 155/2023-30). Nad rámec toho soud konstatuje, že už v případech, kdy skutečně trval mezinárodní ozbrojený konflikt mezi Arménií a Ázerbájdžánem o Náhorní Karabach, nebyl tento konflikt chápán jako „totální“. V důsledku čehož museli za tohoto stavu žadatelé prokázat dostatečnou míru individualizace hrozby na ně samotné. V případě, že toto neprokázali, neexistovaly závažné důvody domnívat se, že by byl žadatel v případě navrácení se do vlasti mimo oblast konfliktu (v tomto případě oblast Náhorního Karabachu a pohraničí) vystaven reálnému nebezpečí vážného ohrožení pouze z důvodu své přítomnosti (srov. usnesení NSS ze dne 13. 10. 2022, č. j. 9 Azs 144/2022-38, a ze dne 19. 6. 2023, č. j. 4 Azs 155/2023-30). Když nebyly naplněny důvody pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a odst. 1 a 2 písm. c) zákona o azylu v situaci mezinárodního ozbrojeného konfliktu o Náhorní Karabach, tím spíše nebudou v aktuálním případě žalobkyně, a to v situaci, kdy probíhají mírová jednání a ozbrojený konflikt neprobíhá.
32. Žalovaný na základě výše uvedeného zjistil skutečný stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti tak, jak to požaduje § 3 s. ř. Žalovaný za tím účelem provedl všechny potřebné důkazy, a to včetně těch, které žalobkyně navrhla. Ke skutečnému stavu věci

dospěl na základě výpovědi žalobkyně, která ani v průběhu správního řízení, či řízení před soudem jedinkrát neuvedla, že by v Arménii probíhal ozbrojený konflikt. Naopak sama tvrdila, že Arménie není ve válce. Žalovaný vycházel z aktuálních informací o zemi původu, které ve světle tvrzení žalobkyně hodnotil jednotlivě a ve vzájemné souvislosti s jejími tvrzeními. Své závěry v napadeném rozhodnutí dostatečně odůvodnil. Napadené rozhodnutí je plně přezkoumatelné (srov. rozsudky NSS ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003–75, ze dne 16. 6. 2006, č. j. 4 As 58/2005-65, a ze dne 19. 12. 2008, č. j. 8 Afs 66/2008-71). Žalovaný vyhodnotil, že nebyly splněny důvody pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a odst. 1 a 2 zákona o azylu, s čímž se zdejší soud ztotožňuje.

33. Soud má za to, že žalobkyně zneužila institut mezinárodní ochrany k pobytu na území ČR, neboť ji musí být zřejmé, že situace v Arménii obecně nezakládá nárok na udělení mezinárodní ochrany. Soud poukazuje na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 11. 2023, č. j. 7 Azs 204/2023-45, dle kterého *„prostřednictvím azylového řízení nelze žádat o legalizaci pobytu v České republice, neboť pro takový účel obsahuje právní řád České republiky jiné nástroje, konkrétně instituty podle zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 11. 2004, č. j. 7 Azs 117/2004-57). Stěžovatel si nemůže zvolit využití institutů zákona o azylu namísto institutů zákona o pobytu cizinců, neboť mezinárodní ochrana je specifický institut sloužící jako štít lidem, kteří byli ve své vlasti pronásledováni či ohroženi vážnou újrou, nikoli univerzálním nástrojem pro legalizaci pobytu. Právě instituty právní úpravy pobytu cizinců na území České republiky jsou určeny pro případy tohoto druhu.“*
34. Závěrem soud dodává, že ačkoliv mohl žalovaný použít § 16 odst. 2 zákona o azylu a žádost zamítnout pro zjevnou nedůvodnost, neučinil tak. Byť žalobkyně pochází z bezpečné země původu podle § 2 bodu 3. vyhlášky č. 328/2015 Sb., rozhodl ve věci meritorně.

VI. Závěr a náklady řízení

35. Městský soud posoudil žalobní námitky jako nedůvodné. Proto žalobu zamítl.
36. Výrok o nákladech řízení je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s., žalobkyně ve věci úspěch neměla a žalovanému náklady řízení nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, 657 40 Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud. Pokud svým významem kasační stížnost podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, odmítne ji Nejvyšší správní soud pro nepřijatelnost (§ 104a odst. 1 s. ř. s.).

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Praze 26. 2. 2025

Mgr. Kamil Tojner, v. r.
soudce